

ואפילו לימים רבים גזרו טומאה למפרע. שאם היתה הבדיקה הקודמת זמן רב לפני הבדיקה שראתה בה דם – הרי היא מטמאת את כל הקדשים [והתרומות] שנגעה בהם לאחר הבדיקה הקודמת.

וחכמים אומרים: לא כדברי זה ולא כדברי זה!

שאינ לנו להחמיר יותר מדאי לזמן רב למפרע כהלל, מפני שכתלי בית הרחם אינם מעמידים את הדם זמן רב, אלא כאשר יוצא הדם לפרוודור, הרי הוא יוצא משם אל מחוץ לגופה לאחר פרק זמן קצר.

ולא כדברי שמאי שמקיל יתר על המידה שלא לגזור עליה כל טומאה למפרע.

אלא יש לגזור טומאה למפרע באופן הזה:

א. תקופת הזמן של מעת לעת – ממעטת על יד, מתקופת הזמן, של "מפקידה לפקידה"! והיינו, אם הבדיקה הקודמת, שבדקה ולא מצאה בה דם, היתה לפני מספר

ימים, דיינו שנגזור עליה שתטמא למפרע רק מעת לעת, ולא תטמא למפרע עד זמן הפקידה הקודמת.

ב. וכן מפקידה לפקידה – ממעטת על יד מעת לעת! שאם היה פרק הזמן של "מפקידה לפקידה" קצר מפרק הזמן "של מעת לעת", וכגון שבדקה את עצמה בכוקר⁽²⁾ ומצאה עצמה טהורה ובערב בדקה ומצאה דם, אין היא מטמאה למפרע מעת לעת אלא רק משעת הבדיקה בכוקר, שהרי בדקה עצמה אז ומצאה עצמה טהורה.

ג. כל אשה שיש לה ופת קבוע ובדקה עצמה בשעת וסתה ומצאה דם – דיה שעתה! שלא גזרו עליה שתטמא למפרע, משום דאמרינן "אורח [הוסת] – בזמנו בא" ואין לחשוש שהקדים!

ד. והמשמשת בעדים, שבדקה את עצמה לפני התשמיש ואחר התשמיש ב"עד", בסדין, ומצאה עצמה טהורה, הרי בדיקה זו גם היא נחשבת כ"פקידה" – וממעטת אותה הפקידה על יד מעת לעת ועל יד

הלכות בענין זה.

2. מרש"י נראה, שדעת חכמים היא, שמפקידה לפקידה ממעטת על יד מעת לעת דוקא בכגון שבדקה שחרית ומצאתה טהורה, וחזרה ובדקה ערבית, ומצאתה טמאה. שכן כתב רש"י, "דאמרינן לקמן במתניתין, פעמים שצריכה להיות בודקת, שחרית ובין השמשות, לא מטמאין טהרות של ליל אמש, דהא בדקה שחרית ומצאתה טהורה". ומפרש המהר"ם שכוונת רש"י לומר, כי דוקא כאשר בדקה מחמת תקנת חכמים, שחייבוה לבדוק שחרית וערבית, היא ממעטת על יד מעת לעת. אבל אם

בדקה סתם מעצמה תוך מעת לעת, אינה ממעטת, כיון שאינה מדקדקת יפה בבדיקתה זאת. ורק בבדיקה שהיא מחמת תקנת חכמים היא מדקדקת יפה. והגרעק"א [המובא בספר "וזאת ליהודה"] תמה מהגמרא להלן [ד ב.], שמבואר בה כי גם אם בדקה עצמה סתם תוך היום היא ממעטת. ובפתחי נדה [ד ב. כתב, שגם המהר"ם מודה שאם בדקה בשחרית כתקנת חכמים וחזרה והוסיפה לבדוק בחצי היום, ממעטת על יד מעת לעת. וכוונת המהר"ם היא רק כשלא בדקה בשחרית כדינה, ובדקה מעצמה באמצע היום, שבדיקה זאת אינה ממעטת.